

SCIENCE AND SOCIETY

Collection of scientific articles

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Roma, Italy
2017

Science and society: Collection of scientific articles. – Edizioni Magi, Roma, Italia, 2017

Edizioni Magi, Roma, Italy

SCIENCE AND SOCIETY

Science editor:

Drobyazko S.I.

*Ph.D. in Economics, Associate Professor, Doctor of science, Honoris causa,
Professor of RANH*

Reviewers:

Carminé Bianchi,

*Full Professor of Business and Public Management at the Faculty of Political
Sciences, University of Palermo (Italy)*

Cagri Bulut,

*Assoc.Prof., Dr. of Management, Director, Graduate School of Social Sciences
Yasar University, (Izmir, Turkey)*

Science and society: Collection of scientific articles. - Edizioni Magi, Roma, Italy, 2017. - 468 p.

ISBN 978-0-9942661-7-0

Collection of scientific articles published the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from others countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-0-9942661-7-0

© 2017 Copyright by Edizioni Magi

© 2017 Authors of the articles

© 2017 Drobyazko S.I.

CONTENT

1. NATIONAL ECONOMICS AND MANAGEMENT	8
Maria Kicheva, Alexander Bozadzhiev. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND WAYS OF ITS IMPLEMENTATION	8
Maria Kicheva, Vasil Mihaylov. HUMAN CAPITAL IN THE CONTEXT OF LIMITED RESOURCES AND DIMINISHING POPULATION	14
Tsvetomir Stoyanov Tsvetkov. CORRELATION BETWEEN EDUCATION AND ECONOMIC GROWTH AS THE BASIS FOR CONDUCTING A SOCIAL ECONOMY	20
Al-Ghazali Amin Saif. STATISTICAL STUDY OF THE REPUBLIC OF YEMEN' FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY (EARLY XXI CENTURY)	32
Blaga V.V., Velmozhnaya Y.L., Tkach I.S. PROBLEMMING OF GENDER EQUALITY INFLUENCE ON LABOR MARKET IN CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF THE ECONOMY OF UKRAINE	37
Blyznyuk T.P. GENERATIONAL CULTURE OF BABY BOOMERS IN UKRAINE: VALUE-ORIENTED APPROACH	41
Vanieva A.R. IMPROVEMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES MANAGEMENT WITH THE AIM OF OPTIMIZATION OF STRUCTURAL DISTRIBUTIONS AND IMPROVEMENT OF FINANCIAL-INVESTMENT RESOURCES	47
Filshtein L.M., Malakhovskiy Yu.V., Nabulsi H.N. PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AND FINANCING OF THE INNOVATIVE-ORIENTED STRUCTURES IN UKRAINE	52
Malakhovskiy Yu.V., Lizunkov O.V., Kanso Ali Ahmed. CONSTRUCTION CLUSTER' MESOECONOMIC REGULATION	56
Ovchar P. INSTITUTIONAL AND FUNCTIONAL BASIS OF THE TRANSPORT SYSTEM	60
Razakhanova F.M. FEATURES OF IMPORT SUBSTITUTION OF BUILDING MATERIALS IN THE CONSTRUCTION PRODUCTS MARKET	64
Riazanova N.A. POLITICAL MECHANISMS OF SUPPORT ALTERNATIVE SOURCES OF ENERGY	67
Shchurovska A.Yu., Ivantsova O.I. METHODOICAL APPROACH TO THE INTEGRATED ASSESSMENT OF THE LEVEL OF DEVELOPMENT OF THE INNOVATION ENVIRONMENT IN A STRATEGICALLY ORIENTED ECONOMY	75
2. WORLD ECONOMY	81
Baeiva O.V. ANALYSIS OF THE INTERNATIONAL EXPERIENCE OF FINANCING HEALTH PROTECTION	81
Hrushchynska N. BEHAVIOR ECONOMY IN THE COMPETITIVE WORLD ENVIRONMENT	85
Rogoza N.A. ASYMMETRY OF INFORMATION IN AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE	89
3. ENTERPRISES ECONOMICS AND MANAGEMENT	96
Arefiev S. FINANCIAL-ORGANIZATIONAL COMPONENTS OF ENTREPRENEURIAL DEVELOPMENT	96
Arsenyev Yu.N., Davydova T.Yu. RISK MANAGEMENT IN INDUSTRY AND ENTREPRENEURSHIP	100
Bratishko Yu. S. SOCIAL RESPONSIBILITY OF PHARMACEUTICAL BUSINESS AND IT REGULATION TO THE INTERNATIONAL QUALITY STANDARDS	106
Vdovichenko A.N., Horbenko A.S. INNOVATION COMPONENT OF CLUSTERIZATION AND ITS EFFECT ON COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES	111
Dielini Maryna. PHILANTHROPY AS A TOOL OF SOCIO-ECONOMIC RESPONSIBILITY OF ENTREPRENEURSHIP	115

Ignatenko M.M., Marmul L.O. PROBLEMS AND PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION OF EDUCATIONAL, INFORMATION AND ADVISORY ACTIVITIES OF AGRICULTURAL CORPORATIONS ON THE BASIS OF SOCIAL RESPONSIBILITY	121
Ihnashkina T.B., Mitropolenko A.S. METHODOICAL TOOL AND PRACTICAL RESULTS OF ESTIMATION THE LEVEL OF ECONOMIC SECURITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISE	125
Karpenko L.M., Voronzhak P.V. COMPETENCY BASES OF ADMINISTRATION OF THE ENTERPRISE INNOVATION AND INVESTMENT DEVELOPMENT IN THE COORDINATES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	131
Kolomina O.B. INTELLECTUAL CAPITAL OF THE ENTERPRISE: ESSENCE, APPROACHES TO THE DEFINITION	136
Manukhina M.Y. FEATURES OF FUNCTIONING OF THE INTELLECTUAL PROPERTY MARKET AND TRENDS OF ITS DEVELOPMENT	140
Medynets N.G. ATTRACTION OF INTERNATIONAL INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE	146
Grynko T.V., Mikhailova D.A. MANAGEMENT FORMING COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE HOTEL BUSINESS ENTERPRISES	150
Panasiuk I.P. CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE AIR TRANSPORT MARKET IN UKRAINE	159
Persiy Y.A. RECOMMENDATIONS FOR THE CLASSIFICATION OF COSTS AS A PRELIMINARY ADMINISTRATION	163
Piletska S.T., Lunkina I.Y. OPTIMIZATION OF FORMATION AND USE OF FINANCIAL RESOURCES OF THE ENTERPRISE	170
Esetova A.M., Abdusalamov M.A. OBJECTIVE CONDITIONS AND FACTORS OF DEVELOPMENT OF CORPORATE STRUCTURES IN CONSTRUCTION	174
Yaremko A. INNOVATIVENESS CHARACTERISTICS IN ENTERPRISES ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT	179
4. PRODUCTIVE FORCES DEVELOPMENT AND REGIONAL ECONOMY	184
Ivanishina G.S. SPECIAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL MARKET OF PRODUCTS FROM PRECIOUS METALS AND GEMS	184
Kartashov S.V., Babyi O.M., Kolodinsky S.B. MECHANISM ROLLING OF TERRITORIAL HYBRID SYSTEMS	187
Kocheshkova I.N., Trushkina N.V. OLD INDUSTRIAL MINER'S REGIONS: THE STATE AND PROBLEMS OF WASTE MANAGEMENT	193
Khadartsev O.V., Skryl'nyk A.S. THE RESOURCES-USAGE MECHANISM AS A BASIS FOR INTEGRATED URBAN DEVELOPMENT	198
5. MONEY, FINANCE AND CREDIT	206
Kalinchak O.V., Knysh I.V. THE FINANCIAL ECONOMY IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION AND ITS INFLUENCE ON THE ACTIVITY OF TNCs	206
Moskvichova O.S. ASSESSMENT OF THE CURRENCY AND INTEREST RISK OF ENTERPRISES IN UKRAINE	211
6. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	216
Bezruchuk Svitlana, Moiseeva Alyona. TAXES IN THE CONTEXT FORMATION ACCOUNTING POLICY OF ENTERPRISE	216
Pigosh V.A., Hoherchak K.M. CALCULATION PRODUCT SOCIETY: MAIN ASPECTS OF EXTERNAL EXPERIENCE AND DOMESTIC PRACTICE	221
Zorya O.P., Krutko K.V. ESTABLISHMENT AND ANALYSIS OF EXTENDED TAXES OF THE BANKING INSTITUTION	226

Pigosh V.A., Kepysh T.M. FEATURES OF ESTABLISHING A RETAIL TRADE NETWORK AS A MARKET ELEMENT	230
Kuznetsova S.O., Lysenko Ya.A. PROBLEM OF ANALYSIS OF MATERIAL CURRENT ASSETS	236
Maksymenko I.Y., Mischakova V.O. PLANNING OF CONTROL AND DISTRIBUTIONAL WORK IN THE SYSTEM OF THE STATE AUDIT SERVICE OF UKRAINE	241
Akimova Natalia, Toporkova Olena. AUDIT OF CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS IN THE SYSTEM OF ECONOMIC SECURITY OF CORPORATE ENTERPRISES	244
Shcherbakova N.A. AN ASSESSMENT OF THE CONTINUITY OF THE ENTITY'S BUSINESS	256
Yurchenko O.B. ACCOUNTING OF EXPENSES (EXPENDITURES) IN PUBLIC INSTITUTIONS OF THE STATE SECTOR OF ECONOMY	260
7. TAXATION AND ACCOUNTING SYSTEM	267
Shkelqim Fortuzi, Arjeta Hallunovi. AN ALBANIAN ECONOMIC DEVELOPMENT ANALYSIS (2015-2017)	267
8. ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES	274
Zubenko A., Nedoluhina O., Popovich V. ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR FIXED ASSETS MANAGEMENT IN SYSTEM OF ENTERPRISE'S TECHNICAL AND TECHNOLOGICAL SECURITY	274
Kibetc V., Bondar S. HISTORICAL AND LEGAL ASPECT OF THE DEVELOPMENT OF APPEAL COURTS IN UKRAINE FROM THE TIME OF JUDICIAL REFORM IN 1864 UNTIL THE MOMENT UKRAINE GAINED INDEPENDENCE	278
Reznik O.M. FOREIGN EXPERIENCE OF THE ACTIVITIES OF LAW ENFORCEMENT BODIES ENSURING FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY	283
Kulish A.M., Steblianko A.V. GENERAL CHARACTERISTICS OF LAW ENFORCEMENT BODIES THAT PROVIDE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE COUNTRY	287
Shapoval G., Baranovska Y., Velichko K. CLASSIFICATION OF MUNICIPAL ENTERPRISES ACTIVITIES' RISKS IN SYSTEM OF THEIR ECONOMIC SECURITY	291
9. MATHEMATICAL METHODS IN ECONOMY	296
Arjeta Hallunovi, Elfrida Taraku, Ejona Duci. THE EFFICIENT MARKET HYPOTHESIS IN DEVELOPING COUNTRIES: INDONESIA	296
10. STATE ADMINISTRATION, SELF-GOVERNMENT AND GOVERNMENT SERVICE	303
Tavbulatova Z.K., Dzhentamirov M. H. ROLE OF THE IMPLEMENTATION OF STATE PROGRAMS IN REGULATION OF MARKETS FOR RAW MATERIALS AND FOOD (ON THE EXAMPLE OF CHECHNYA)	303
11. LAW	308
Andriichenko N.S. TO THE ISSUE OF THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE' PRE-TRIAL INVESTIGATION FUNCTION AS A SPECIIL SUBJECT OF STATE FINANCIAL SYSTEM	308
Ilchenko O.V. IMPLEMENTATION OF EUROPEAN EXPERIENCE IN THE FIELD OF LAW ENFORCEMENT IN THE STATE BORDER OF UKRAINE	311
Kulish A.M., Malus A.I. SOME ASPECTS OF THE CONCEPT AND FEATURES OF FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF THE STATE	315

Milyavskiy M.U., Balabolko O.R. THE PROBLEM OF COUNTERING THE USE OF COUNTERFEIT SOFTWARE IN UKRAINE.....	319
12. TOURISM ECONOMY.....	323
Parusheva T.P. ROLE OF CULTURAL RESOURCES FOR THE ATTRACTIVENESS OF DESTINATIONS.....	323
Bayev V.V. INSTRUMENTARY OF MEDICAL TOURISM IN PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF ANTI-TERRORIST OPERATION PARTICIPANTS.....	327
IN UKRAINE.....	327
Fokin S.P., Tertychna A.O. WAYS TO IMPROVE THE TRAINING SYSTEM OF SPECIALISTS IN THE TOURISM INDUSTRY IN UKRAINE.....	331
Yarovyj V.F. LAWS, MANIFESTATIONS AND PRINCIPLES OF DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE FIELD OF TOURISM.....	337
13. MANAGEMENT.....	344
Stoyanov Ph.P. GENERAL CONCEPTIONS ON CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN BUSINESS.....	344
Herman Aksom. ORGANIZATIONAL RESEARCH: NATURAL OR SOCIAL SCIENCE?.....	351
Bondarenko S.M., Zavarykina V.V. FORMATION OF PERSONNEL POLICY OF THE ORGANIZATION.....	356
Drobyazko Svetlana. PECULIARITIES OF AGRICULTURAL PRODUCTION INSURANCE SYSTEM FUNCTIONING.....	Ошибка!
Закладка не определена.	
Didenko E.O., Kovalyshyna K.S. THE MODEL OF MANAGEMENT OF ASSORTMENT POLICY OF ENTERPRISE.....	365
Knysh I.V. PREREQUISITES FOR APPEARING NOMADISM AND THEIR EXPLICATION IN THE MODERN HUMANITARIAN DISCOURSE.....	370
Stoyan Koev. SYSTEM FOR IMPROVEMENT OF THE COMMUNICATION PROCESS IN THE ORGANIZATION.....	375
Svitlychna K.S. INCREASE IN COMPETITIVENESS OF ENTERPRISE'S LOGISTIC PROCESSES ON QUALITY MANAGEMENT PRINCIPLES.....	386
Rudkovskii O.V. COMPATIBILITY OF CORPORATE SAFETY MANAGEMENT IN FOOD INDUSTRY ENTERPRISES.....	390
Iryna Chernysh, Viktoriia Makhovka, Mila Piesotska. PERSONNEL ADMINISTRATION OF THE CONTEMPORARY ORGANIZATION.....	392
14. MARKETING.....	397
Dobryanskaya V. V., Miroshnichenko V. I. PUBLIC RELATIONS AS AN TOOL FORMING THE IMAGE OF ENTERPRISES IN MODERN MARKETS.....	397
Zintso Yu. MANAGEMENT PECULIARITIES OF MARKETING IN FARMING HOUSEHOLDS.....	401
Rakhman M.S., Mangushev D.V., Mikhalova E.E. COMPETITIVENESS RESEARCH OF PJSC PRIVATBANK ON THE MARKET AMONG UKRAINE BANKS.....	405
15. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION.....	410
Buzduhan O.A. PROBLEMS OF INTERACTION OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND FAMILIES AT THE PRESENT STAGE.....	410
Velychko I.D. AXIOLOGICAL APPROACH AS THE WAY OF FORMING SENIOR PRESCHOOLERS' VALUABLE ASPECTS.....	415
Zharovtseva I. FAMILY LIFE AS THE BASIS OF SPIRITUALITY IN CHILDREN OF PRESCHOOL AGE.....	420

Wang Yayueqi, Pankiv Lydmyla. PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES FOR FORMING MULTIFARIOUS ARTISTIC OUTLOOK IN A FUTURE MUSIC TEACHER.....	424
Kolinets A.G. INTRODUCTION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES: FOREIGN EXPERIENCE.....	430
Korman M. CREATIVE POTENTIAL OF THE PERSONALITY OF THE TEACHER AS THE BASIS OF ACTIVATION OF COGNITIVE ACTIVITIES OF STUDENTS.....	434
Sova O.S. THE STRUCTURAL COMPONENTS OF ARTISTIC-PEDAGOGICAL SKILLS FOR FUTURE FINE ARTS TEACHERS.....	441
Karazoglyu (Gedil) Fatma. THE INFLUENCE OF NATIONAL TRADE ON THE STUDY OF PRIMARY SCHOOLS IN THE FAMILY.....	447
Khoruzha Olena, Wang Yixing. THE MAIN STAGES OF FORMING VOCAL AND PEDAGOGICAL ERUDITION IN THE FUTURE MUSIC TEACHER.....	452
Wu Qirui. ARTISTIC EMPATHY AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM.....	456
Pet'ko L. SOCIOCULTURAL COMPREHENSION OF ETHNOCONCEPT "RED RUE"....	460

- державного пед. ун-ту. Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Вип. 1. – Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2016. – С. 184–190.
11. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: уч.пособ. / Г.К.Селевко. – М : Народное образование, 1998. – 256 с.
 12. Сучасний глумачний словник української мови / за заг. ред. В.В.Дубічинського. – Х :ВД «ШКОЛА», 2011. – 1008 с.
 13. Kovalynska I.V., Ternopilska V.I. A Survey of multicultural education in Ukraine: state approach // Science and practice: Collection of scientific articles. – Thorpe Bowker. Melbourne, Australia, 2016. – P. 256-259.
 14. Pan'kiv L.I. Pedagogical principles of formation pupils' artistic orientations for school education system // Economics, management, law:realities and perspectives: Collection of scientific articles. Psychology. Pedagogy and Education. – Les Editions L'Originale, Paris (France), 2016. – P. 463-466.
 15. Pankiv Lyudmila. Axiological aspects of senior pupils' art education // Intellectual Archive. – 2015. – Volume 4. – No. 6 (November). – Toronto : Shiny Word Corp., 2016. – PP. 132–140.
 16. Pet'ko Lyudmila. About socio-culturological content in teaching subjects / Lyudmila Pet'ko // Development strategy of science and education: Collection of scientific articles. – Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. – P. 316–319.
 17. Pet'ko L. Multicultural upbringing of students and the formation of professionally oriented foreign language teaching environment // Perspectives of research and development : Collection of scientific articles. – SAUL Publishing Ltd, Dublin, Ireland, 2017. – P. 164–170.
 18. Ternopilska V.I. Theoretical aspects of the phenomenon —aesthetic sense // Perspective directions of scientific researches: Collection of scientific articles. – Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2016. – P. 339–344.

Kolinets A.G.

PhD, Associate Professor of the Department of Psychology
Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk, Ukraine

**INTRODUCTION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES:
FOREIGN EXPERIENCE**

Колінець Г.Г.

кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ: ЗАРУБІЖНИЙ
ДОСВІД**

In the article is analyzed the foreign experience of introducing innovative educational activities. There are determined conditions of effective introduction of innovations.

Key words: innovative technologies, innovations, educational activity.

У статті проаналізовано зарубіжний досвід запровадження інноваційної освітньої діяльності. Визначено умови ефективного впровадження інновацій.

Ключові слова: інноваційні технології, інновації, освітня діяльність

Необхідність введення інновацій в освітню практику все частіше виникає не лише у вузах, але й на рівні середньої школи. Останніми роками до пріоритетних напрямів розвитку нашої школи, що вимагають достатньо швидкого освоєння та впровадження, належать наступні: індивідуалізація

навчання, зокрема профілізація старшого шкільного ступеня, державно-суспільне управління освітою, нові підходи до атестації шкіл і вчителів, нові механізми фінансування шкіл. У ситуації, що склалася та вимагає швидкого розуміння, освоєння і впровадження, педагогічні працівники опинилися перед проблемою створення нових продуктів (електронних курсів, навчальних курсів за вибором, відбором змісту непрофільних предметів у профільних класах та ін.), відпрацюванням способів організації взаємодії батьків, учнів і громадськості з метою розробки стратегії розвитку освітньої установи. Невластиві раніше для педагогів і шкільної адміністрації завдання кожен вирішує в міру своїх здібностей та можливостей. Зарубіжний досвід впровадження аналогічних інновацій в реальну освітню практику частково здатен допомогти у вирішенні питання: за яких умов інновації можуть бути успішно впроваджені в практику з найбільшою ефективністю?

Особливістю розгляду інновацій в західній науковій літературі є інтерес до прикладних проблем, до питань нерозривного зв'язку з освітніми та соціальними змінами. Аналізуючи причини виникнення змін в галузі освіти, американські учені М. Фуллан [3] і С. Штігельбауер відзначають, що в плюралістичному суспільстві завжди існуватиме певний тиск з боку суспільства, спонукаючи до інновацій в освіті. При цьому, на їх думку, важливо розглядати два аспекти інновацій: ціннісний (кому вигідні інновації) та впроваджувальний (реалістичність задуму інноваційного проекту і підходу до його реалізації), виходячи з яких можна виділити чотири типи можливих результатів.

Тип I (ТАК, ТАК) означає, що програма є технічно і технологічно якісно розробленою, упровадженою в практику, її ефективність відповідно до ціннісного аспекту оцінюється як висока.

Тип II (ТАК, НІ) відноситься до спланованої і технічно добре розробленої інноваційної програми, яка внаслідок певних причин не була упровадженою в практику.

У типі III (НІ, ТАК) можливі варіанти: а) зміни не були в належній мірі технічно розробленими; б) інновації були впроваджені, але їх цінність виявилася невисокою, призвела до негативних наслідків, що найчастіше пов'язано з неякісною розробкою і зайвою квапливістю при апробації.

Тип IV (НІ, НІ), по суті, є позитивним. Він характерний для випадків, коли погано розроблені та недостатньо продумані інновації відкидаються освітньою практикою і не підлягають впровадженню. Не дивлячись на тимчасові і ресурсні втрати, згодом такий шлях може призвести до нових конструктивних інновацій на основі заперечення старого.

Загалом, на переконання дослідників, при введенні інновацій в освіту виникають дві характерні основні проблеми: правомірність змін і упередження, а часто й ігнорування необхідності, оскільки на практиці вони виявляються не такими значними, якими видавались спочатку. Серед основних труднощів, з якими зустрічаються практики, можна виділити наступні: неможливість розробити адекватну схему впровадження; технологічні проблеми; низька здатність управління змінами; суперечливий характер розвиваючої функції

інновацій. Учені роблять висновок про неправомірність інноваційної діяльності у разі невідповідності персоналу школи до її введення.

Для зарубіжної педагогіки характерні спроби широкомасштабного порівняльного аналізу інноваційної освітньої діяльності. Зокрема, на думку М. Фуллана і С. Штігельбауера, рух „ефективних шкіл”, характерний для США у дев'яності роки, є прикладом невдалого впровадження в практику потенційно позитивних інновацій. Суть “ефективної школи” полягала в посиленні контролю над навчанням, підвищенні рівня вимог до досягнень і дисципліни учнів, чіткішого формулювання учбових цілей, в частому проведенні моніторингу, залученні батьків у діяльність школи, створенні усередині школи “команд” із вдосконалення її діяльності. Дана інновація швидко стала дуже популярною, нею було охоплено 875 шкільних округів в 25 штатах. Не дивлячись на низку педагогічних досліджень з проблем ефективності шкіл і всупереч значним очікуванням, вона не принесла значних результатів. Подібного роду зміни призвели до звуження освітніх цілей, що є наочним підтвердженням суперечливого характеру розвивальної функції інновації. Потенційно позитивна інновація на ділі виявилася неефективною, тому що її цінності були зрозумілими та важливими для всіх суб'єктів освітнього процесу, за винятком учня, який піддавався постійному контролю і втратив частку свободи і самостійності [2].

Питання щодо взаємозалежності ухвалення рішень про введення інновацій з причинами їх провалу на практиці характерне не лише для рівня управління шкільними округами і конкретними школами, але й для змісту освіти загалом. Саме ці два чинники визначили напрями інновацій в американській освіті на подальші два десятиліття (введення компетентнісного підходу в освіті, впровадження методів навчання, заснованих на вирішенні проблем та ін.). Цінність інновацій, заявлена на рівні держави і зрозуміла всім суб'єктам освітнього процесу, їх технологічне опрацювання університетською професурою дозволили здійснити ефективне впровадження в реальну освітню практику. Багато з цих інновацій, розроблених в той період, сьогодні міцно увійшли до практики освіти США і мають в основі добре розроблену теоретичну базу. Разом з тим багато інновацій виявилися нежиттєздатними, і це відбулося внаслідок відірваності теоретичних університетських досліджень від реальної шкільної практики, а також через те, що реформатори при проектуванні своєї діяльності так і не відповіли на найважливіші питання: на що спрямована освіта, який тип людини і який тип суспільства ми хочемо бачити, які методи навчання і організації учбового процесу нам необхідні для отримання даного результату, які знання мають найбільшу цінність?

Дослідники вказують на значну роль урядів в ініціації інновацій в освіті, “професіоналізації реформ”, коли рішення про інноваційні зміни в освіті повинні ухвалюватися на урядовому рівні, і при цьому важлива кваліфікація експертів, що проектують освітні реформи. Разом з тим наголошується, що часто розробниками реформ рухають політичні інтереси або кар'єрні амбіції, що призводить до поспішних і непродуманих рішень. Американські дослідники, аналізуючи роль федерального уряду і урядів штатів та провінцій,

зазначають, що в умовах децентралізованих систем освіти зростає роль останніх. Зокрема, існують реформи інтенсивного типу, наприклад, введення на початку дев'яностих років тестування в штатах Меріленд і Пенсільванія, коли неопрацьованість інновації призвела до звуження змісту освітніх програм, спрямування на конкретні тести, що викликало серйозну критику з боку практиків, і таким чином стала, як відзначають дослідники, проблемою освітньої політики вже не на рівні штату, а країни загалом.

У науково-педагогічній літературі США наголошується у зв'язку з цим, що необхідне посилення уваги до проектування інновацій як на федеральному, так і на рівні штатів, шкільних округів і окремих освітніх установ, потрібний постійний моніторинг інноваційних процесів. Отже, як ще одну умову ефективного введення інновацій можна назвати рівень їх ініціації (проектування).

Наступною проблемою є ігнорування необхідності введення одних інновацій та перевага інших, які на практиці виявляються не такими значними, якими вони були спочатку заявлені. У зв'язку з цим М. Фуллан наводить наступний приклад. Більшість сучасних інновацій в освітній галузі спрямовано на розвиток когнітивних (академічних), а не особистісних і соціальних умінь та навиків. Перші інновації конкретніші, їх простіше упроваджувати і вимірювати, вони є важливішими за своїм значенням для подальшого життя людини, а другі, що мають важливе значення для демократичного суспільства, не отримують належної уваги і не стають пріоритетом політиків при проектуванні освітніх реформ. Таким чином, в даному випадку ми маємо справу з яскраво вираженим ігноруванням необхідності найважливіших інновацій та пріоритетом тих, які на практиці виявляються не такими значущими для розвитку суспільства в цілому. У США це особливо вірно стосовно стандартизації і специфікації тестування на рівні штатів. Дослідники зазначають, що часто інновації в області тестування і моніторингу видозмінюють зміст освіти в негативну сторону, призводять до звуження об'єму необхідних дитині знань.

Загалом, розглядаючи проблему змін в освіті, зарубіжні вчені зазначають, що інновація не повинна проводитися заради інновації. Необхідно враховувати, які цінності формуються в результаті її впровадження, хто виграє, які пріоритети, наскільки вони досяжні тощо. Все це безпосередньо пов'язано з необхідністю ретельного аналізу причин і наслідків інноваційних процесів в освіті.

Реформи освіти часто страждають переобтяженим змістом, нереалістичним тимчасовим плануванням, відсутністю координації потреб, спрощеними рішеннями. Учені виділяють інновації першого порядку, ті, що підвищують ефективність і результативність освіти без порушення базових організаційних принципів, без значної зміни способу виконання своїх ролей дорослими і дітьми, та інновації другого порядку, спрямовані на зміну фундаментальних основ діяльності організацій, включаючи нові цілі, структуру, ролі. Більшість змін в утворенні минулого століття були першочерговими, спрямованими на підвищення якості того, що вже існує. Реформи другого порядку, як правило, закінчувалися невдало, натрапляли на

опір вчителів і адміністраторів, були вимушені трансформуватися й адаптуватися під об'єктивну ситуацію. Як наслідок, в цілому система освіти не зазнала значних змін [2].

Разом з тим, починаючи з дев'яностих років, зростає значення реформ другого порядку, пов'язаних зі змінами культури і організації шкіл, із реструктуризацією ролей і обов'язків вчителів, батьків і учнів. Багато в чому, на наш погляд, це пов'язано з процесами глобалізації, що роблять значний вплив на національні системи освіти. Сучасний етап розвитку освітніх технологій характеризується впровадженням інформаційно-комунікаційних інновацій [3].

Спираючись на матеріали аналізу зарубіжного досвіду, можна виділити основні умови, що дозволяють здійснити ефективне впровадження інновацій. До них належать: цінність, технічне опрацювання; готовність персоналу до змін; спрямованість на вирішення проблем, рівень ініціації; характер інновацій (першого або другого порядку, тобто модифікаційний або радикальний).

Як показує аналіз, з метою ефективного впровадження інновації в освітню практику бажано забезпечити всі вищеназвані умови. Таким чином, за своєю природою і наслідкам інновації не є нейтральними, на їх проектування впливають не лише сфера освіти, але й політика, а також особистісні чинники.

Будь-яка інновація повинна критично аналізуватися з погляду змін, що відбуваються в результаті її впровадження, оскільки далеко не кожна зміна веде до розвитку. Тому суть освітніх інновацій повинна бути досліджена у зв'язку з цілями, цінностями, наслідками, які виникають в конкретній ситуації, пов'язаній з нововведеннями. Необхідно розрізнити як позитивні, так і негативні наслідки інновації, і на цій основі прогнозувати подальший розвиток освіти.

Література:

1. Фуллан М. Сили змін: вимірювання глибини освітніх реформ/ Майкл Фуллан // «Літопис». – 2000.
2. Новикова Т. Условины эффективности инноваций: зарубежный опыт и российская практика [Электронный ресурс] – Доступно з: <http://www.den-za-dnem.ru/>
3. Зубченко О. Особливості сучасного етапу розвитку західноєвропейських педагогічних технологій / Олена Зубченко// Рідна школа. – 2004. - №7-8. – С. 65-68.

Korman M.

candidate History, Associate Professor,
Ternopil National Economic University

CREATIVE POTENTIAL OF THE PERSONALITY OF THE TEACHER AS THE BASIS OF ACTIVATION OF COGNITIVE ACTIVITIES OF STUDENTS

Корман М.М.

канд. історичних наук, доцент,
Тернопільський національний економічний університет, Україна

ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА ЯК ОСНОВА АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ